

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ ΝΠΔΔ
Πληροφορίες:
Τηλ: 210 8827017

Αθήνα, 11/12/2018
ΑΠ: 1499

Προς: Υπουργείο Παιδείας
Υπόψη: 1. Υπουργού κ. Γαβρόγλου
2. Υφυπουργού κ. Τζούφη

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΝΠΔΔ ΣΚΛΕ)
Σχετικά με το πρόγραμμα πρόσληψης ψυχολόγων στα Δημοτικά Σχολεία
(Δελτίο Τύπου ΥΠΕΠΘ, 07-12-2018).**

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, εκπροσωπεί επιστημονικά και επαγγελματικά τους 10.000 κοινωνικούς λειτουργούς όλης της χώρας.

Με το παρόν υπόμνημα, χαιρετίζουμε την ανακοίνωση του Υπουργείου Παιδείας σχετικά με την πρόθεση έκδοσης εγκυκλίου για την τοποθέτηση ψυχολόγων στα Δημοτικά Σχολεία, γεγονός εξαιρετικά θετικό αν το δει κανείς, ως αναγνώριση από την πλευρά σας, της αναγκαιότητας στήριξης του σχολείου και με άλλες ειδικότητες, πέραν των εκπαιδευτικών.

Βέβαια, πρέπει να αναφερθεί, ότι μας προβληματίζει ιδιαίτερα, η μετακίνηση του Υπουργείου από το ήδη υπάρχον θεσμικό πλαίσιο των ΕΔΕΑΥ, σύμφωνα με την αρχή της διεπιστημονικότητας (**ΦΕΚ 315/2014 για τη Σύσταση και τον καθορισμό καθηκόντων μελών και συντονιστών ΕΔΕΑΥ - Επιτροπές Διαγνωστικής Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης και Υποστήριξης**), σε μονόπλευρη απασχόληση μιας μόνο ειδικότητας, όπως αυτή των ψυχολόγων. Στο σημείο αυτό πρέπει να σας ενημερώσουμε ότι ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών έγινε αποδέκτης εκατοντάδων μηνυμάτων διαμαρτυρίας για αυτή την επιλεκτική επιλογή.

Πάγιο αίτημα του ΣΚΛΕ είναι η δημιουργία Σχολικής Κοινωνικής Υπηρεσίας, η οποία θα έχει ως ρόλο την παροχή ψυχοκοινωνικής στήριξης και την ανάπτυξη παρεμβάσεων για την ενίσχυση της αποστολής του σχολείου στην παροχή υψηλής ποιότητας εκπαίδευσης. Επιβάλλεται άλλωστε, σύμφωνα και με τα ευρωπαϊκά και διεθνή δεδομένα, η Σχολική Κοινωνική Υπηρεσία (**School Social Service**) να έχει διεπιστημονική σύνθεση, προκειμένου να μπορεί να υποστηρίξει τις ποικίλες ανάγκες των μαθητών, των γονέων αλλά και της εκπαιδευτικής κοινότητας ως σύστημα (**ecological system perspective**).

Οφείλουμε να σας υπενθυμίσουμε ότι η άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας στο σχολικό πλαίσιο έχει θεσμοθετηθεί ήδη με τα Ν.Δ. 195/1974 και ΠΔ 50/1985. Ωστόσο, σήμερα μετά από 40 χρόνια η θεσμοθετημένη σύσταση Σχολικών Κοινωνικών Υπηρεσιών δεν έχει πραγματοποιηθεί, ενώ αντίθετα με αποσπασματικές κινήσεις και πρωτοβουλίες έχουν αντιμετωπιστεί τα σύνθετα προβλήματα της μαθητικής κοινότητας.

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί, εκ του ρόλου τους, είναι βασική ειδικότητα σε μια υπηρεσία ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, όπως αυτό αποτυπώνεται και στο καθηκοντολόγιο του ΕΕΠ **(ΦΕΚ 3032 Τεύχος Β΄/04-09-2017, Αριθμ. 142628/ΓΔ4 για τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των κλάδων ΠΕ23 Ψυχολόγων και ΠΕ30 Κοινωνικών Λειτουργών στα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής εκπαίδευσης)**, αποτελώντας το συνδυαστικό κρίκο μεταξύ του σχολείου, της οικογένειας και των άλλων κοινωνικών φορέων και υπηρεσιών που ασχολούνται με το παιδί, την οικογένεια και τις ιδιαίτερες ανάγκες τους. Υπό την έννοια αυτή ο ρόλος των Κοινωνικών Λειτουργών στην Εκπαίδευση περιλαμβάνει και τη βελτίωση της κοινωνικής λειτουργικότητας καθώς και την παροχή κινήτρων για την καλλιέργεια / ανάπτυξη των «υγιών» - θετικών σημείων και δυνατοτήτων των ατόμων, των οικογενειών και των κοινοτήτων.

Σύμφωνα με την εμπειρία των Κοινωνικών Λειτουργών, μελών μας που απασχολούνται στην Εκπαίδευση, ο ρόλος τους ,μεταξύ άλλων, είναι καθοριστικός,:

- στον προσδιορισμό των μαθητών που βρίσκονται σε ανάγκη ή/και σε κίνδυνο και στην υλοποίηση σχετικών παρεμβάσεων που θα βοηθήσουν τους μαθητές και τις οικογένειες τους στην αποδοχή και αντιμετώπιση των προβλημάτων τους, συμπεριλαμβανομένων της κατάχρησης ουσιών, της έλλειψης σωματικής και πνευματικής υγείας καθώς και της σχολικής βίας.
- στην προετοιμασία των οικογενειών και μαθητών για παραπομπή σε κατάλληλες υπηρεσίες και φορείς στην κοινότητα και στην ολοκληρωμένη διασύνδεσή τους με πηγές και πόρους για την εξυπηρέτηση των ψυχοκοινωνικών αναγκών τους.
- στη βελτίωση των σχολικών συστημάτων και στην ανακούφιση των συστημικών εμποδίων στην εκπαίδευση.
- στη σύσταση δικτύων με υπηρεσίες και φορείς της κοινότητας προς όφελος του μαθητή και της σχολικής κοινότητας.
- στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής της υγείας (σωματικής και ψυχικής).
- στην καλλιέργεια κοινωνικών δεξιοτήτων καθώς επίσης και στην ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και της απόκτησης θετικής εικόνας εαυτού.
- στην ανάπτυξη παρεμβάσεων για την ένταξη όλων των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο δημιουργώντας ένα ασφαλές περιβάλλον που να ενισχύει τη συμμετοχή και τη συνεργασία και να αποτρέπει τον σχολικό εκφοβισμό.
- στη διαχείριση ζητημάτων που σχετίζονται με τη σχολική διαρροή και την άτακτη φοίτηση παρεμβαίνοντας και κατ' οίκον στο περιβάλλον του/της μαθητή/τριας.
- στην παροχή συμβουλευτικής στα άτομα και στις οικογένειες σε θέματα που τους απασχολούν.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι οι Κοινωνικοί Λειτουργοί είμαστε η μοναδική ειδικότητα, που για τη **διαμόρφωση διάγνωσης και ψυχοκοινωνικής μελέτης** εκτός από την αξιοποίηση επιστημονικών εργαλείων και μεθόδων (ατομικής και οικογενειακής συνέντευξης, λήψης κοινωνικού ιστορικού, συμμετοχικής παρατήρησης, συνεργασίας και δικτύωσης με άλλους σχετικούς φορείς), **πραγματοποιούμε και κατ' οίκον επισκέψεις**, καθώς κρίνεται ότι το περιβάλλον που ζει ο μαθητής μπορεί να δώσει σημαντικά στοιχεία στη συνεκτίμηση και στη διαχείριση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει μέσα από τη δημιουργία ενός ασφαλούς πλαισίου συνεργασίας και εμπιστοσύνης (**secure base model**).

Αυτό εξάλλου αναγράφεται και στην παρ. 8 της υπ' αριθμ. 142628/ΓΔ4 (ΦΕΚ 3032 – 4/9/2017 τεύχος Β'), όπου δίδεται η αρμοδιότητα στον κοινωνικό λειτουργό, μεταξύ άλλων, να κάνει προγραμματισμένες επισκέψεις στις οικογένειες των μαθητών, όταν κρίνεται αναγκαίο. Η κοινωνική έρευνα, στα πλαίσια της ψυχοκοινωνικής μελέτης αποτελεί το κυρίαρχο εργαλείο για τις αποφάσεις που αφορούν στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού ή του εφήβου, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις παραμέλησης ή/και κακοποίησης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω θεωρούμε ότι η τοποθέτηση Ψυχολόγων σε σχολικές μονάδες της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεν πρέπει να αποτελέσει μεμονωμένη πρωτοβουλία χωρίς συνέχεια αλλά να ολοκληρωθεί με τη νομοθετική πρόβλεψη για Δημιουργία Σχολικής Κοινωνικής Υπηρεσίας με διεπιστημονική στελέχωση.

Ο αποκλεισμός της ειδικότητας του κοινωνικού λειτουργού στην προηγούμενη υπουργική απόφαση (**υπ' αριθμ. 3622/24-08-2018, άρθρο2**) που αφορά το πρόγραμμα «Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑ.Λ-Υποστήριξη Σχολικών Μονάδων ΕΠΑ.Λ», αποτελεί παραβίαση των διεθνών προτύπων για ένα σύγχρονο σχολείο σε εναρμόνιση με τις ανάγκες της μαθητικής κοινότητας και δεν αξιοποιεί τον κλάδο των Κοινωνικών Λειτουργών που είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος. Ευελπιστούμε ότι δεν θα επαναληφθεί αυτός ο αποκλεισμός και στην υπό έκδοση, όπως ανακοινώθηκε, εγκύκλιο για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Βέβαιοι ότι κοινός μας στόχος είναι ένα σχολείο διεπιστημονικά στελεχωμένο, ανοιχτό στην κοινότητα και υπέρμαχο των δικαιωμάτων των παιδιών, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού, **ζητούμε άμεση συνάντηση**, όπου θα συζητήσουμε εκ του σύνεγγυς και εμπειρισταμένα την αναγκαιότητα δημιουργίας Σχολικής Κοινωνικής Υπηρεσίας με τη συμπερίληψη του κλάδου μας.

Η Πρόεδρος		Ο Γεν. Γραμματέας
		
Τριανταφυλλιά Αθανασίου		Γεώργιος Λουκάς